

Селезньов Владислав Анатолійович

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та
адвокатури, кандидат юридичних наук, доцент*

РОЛЬ ДЕРЖАВНОЇ СУДОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДІЯЛЬНОСТІ СУДІВ

Ефективність влади, в тому числі й судової, залежить від її чіткої організації, впорядкування діяльності її органів. Сьогодні, прагнучи забезпечити незалежність судової влади від інших гілок державної влади, реалізація судової влади багато у чому залежить від Державної судової адміністрації України, що зумовлює підвищені вимоги до її нормативно-правового регулювання, вимагає чіткого визначення статусу, напрямків і гарантій діяльності, компетенції та структурної організації. Саме тому метою цієї роботи є аналіз теоретичних положень і адміністративно-правових засад формування і функціонування Державної судової адміністрації України, визначення її статусу, функцій і повноважень, а також її ролі в забезпеченні організації діяльності судів України.

У 2002 році 7 лютого Законом України «Про судоустрій України» вперше було введено в дію центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, що здійснює організаційне забезпечення діяльності судів загальної юрисдикції (крім Конституційного Суду України, Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів) - Державну судову адміністрацію України. Відповідно до ЗУ “Про судоустрій і статус суддів” [1] від 02.06.2016р., питання про віднесення Державної судової адміністрації до судової гілки влади було позитивно вирішено. Згідно з Положенням, затвердженим Радою суддів України від 22 жовтня 2010 року №12 ДСА України є органом в системі судової влади, діяльність якого підзвітна з’їзду суддів України. ДСА України

представляє суди у зносінах з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування в межах повноважень, установлених законом. ДСА України у своїй діяльності керується Конституцією і законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, рішеннями з'їзду суддів України та Ради суддів України, Положенням про Державну судову адміністрацію України. Судова влада як самостійний вид державної влади не може обмежитися тільки системою загальних і спеціалізованих судів, і тому вона функціонує у двох формах: організації судового ладу і судового устрою. Зазначимо, що деякі аспекти ролі Державної судової адміністрації України й організаційного забезпечення судів раніше вже розглядалися такими вченими як Р.В. Ігонін, Р.І. Кирилюк, О.В. Красноборов, Г.Г. Новосьолова, В.І. П'ятковський, А.М. Хливнюк та інші. У той же час, роботи названих вчених здебільшого не розкривають особливості саме сучасних адміністративно-правових засад організації, а тому й потребують подальшого аналізу.

Зважаючи на таке розмаїття і відмінності у функціях та повноваженнях Державної судової адміністрації України, насамперед необхідно виділяти зовнішній та внутрішній напрямки її діяльності залежно від спрямованості її організаційно-розпорядчого впливу. Отже, в рамках зовнішнього напрямку організаційно-розпорядчої діяльності Державної судової адміністрації України пропонуємо виділяти організаційну, кадрову, дорадчо-аналітичну, установчо-нормативну, контрольну та матеріально-фінансову функції.

ДСА України узагальнює та готує матеріали для формування пропозицій щодо бюджету судів, представляє суди у відносинах із Кабінетом Міністрів України та Верховною Радою України. Одним з основних завдань ДСА України є забезпечення належних умов діяльності судів загальної юрисдикції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Національної школи суддів України та

органів суддівського самоврядування, також вона покликана забезпечити необхідні умови для підвищення кваліфікації працівників апарату судів. Законом передбачено, що ДСА України забезпечує матеріальну сторону діяльності судів, взаємодіє з відповідними органами та установами, у тому числі інших держав, з метою вдосконалення організаційного забезпечення діяльності судів, організовує комп'ютеризацію судів для здійснення судочинства, діловодства, інформаційно-нормативного забезпечення судової діяльності та забезпечення функціонування автоматизованої системи документообігу в судах; забезпечує суди необхідними технічними засобами фіксування судового процесу в межах коштів, передбачених у Державному бюджеті України на фінансування відповідних судів тощо. Організація роботи з ведення судової статистики, діловодства та архіву, контроль за станом діловодства в судах загальної юрисдикції, забезпечення ведення Єдиного державного реєстру судових рішень та Реєстру електронних адрес органів державної влади, їх посадових та службових осіб, організація діяльності служби судових розпорядників, які також знаходяться в спектрі повноважень Державної судової адміністрації України. Діяльність Державної судової адміністрації близька за своїм змістом і властивостями до діяльності органів виконавчої влади, і має адміністративно-господарський характер

Отже, узагальнюючи вищевикладене, пропонуємо визначати Державну судову адміністрацію України як орган державної влади у системі судоустрою, уповноважений здійснювати організаційно-матеріальне забезпечення діяльності судів та інших органів у системі судоустрою України.